Informačný list predmetu

Akademický rok 2026/2027

Vysoká škola	Univerzita sv. Cyrila a Metoda v Trnave
Fakulta	FF UCM
Kód predmetu	KEAMS/beMK2-J/22
Názov predmetu	Materiálna kultúra II. (Tradičné remeslá a zamestnania)
Rozsah	1P + 1S
Počet kreditov	4
Vyučujúci	prof. Mgr. Katarína Slobodová Nováková, PhD. (prednášajúci), doc. PhDr. Martin Priečko, PhD. (prednášajúci)

Podmienky na absolvovanie predmetu

100% záverečné hodnotenie – 70% ústna skúška, 30% spracovanie seminárnej práce. Klasifikačný stupeň bude určený na základe stupnice (v %): A 1,0 výborne – vynikajúce výsledky len s minimálnymi chybami ‹92-100 %›
B 1,5 veľmi dobre – nadpriemerné výsledky s menšími chybami ‹83-91 %›
C 2,0 dobre – vcelku dobré, priemerné výsledky ‹74-82 %›
D 2,5 uspokojivo – dobré výsledky, ale vyskytujú sa významné chyby ‹65-73 %›
E 3,0 dostatočne – výsledky vyhovujú minimálnym kritériám ‹56-64 %›
FX 4,0 nedostatočne – absolvovanie predmetu si vyžaduje vynaložiť ešte značné úsilie a množstvo práce zo strany študenta ‹0-55 %›

Záverečné hodnotenie

100% záverečné hodnotenie – 70% ústna skúška, 30% spracovanie seminárnej práce. Klasifikačný stupeň bude určený na základe stupnice (v %): A 1,0 výborne – vynikajúce výsledky len s minimálnymi chybami ‹92-100 %›
B 1,5 veľmi dobre – nadpriemerné výsledky s menšími chybami ‹83-91 %›
C 2,0 dobre – vcelku dobré, priemerné výsledky ‹74-82 %›
D 2,5 uspokojivo – dobré výsledky, ale vyskytujú sa významné chyby ‹65-73 %›
E 3,0 dostatočne – výsledky vyhovujú minimálnym kritériám ‹56-64 %›
FX 4,0 nedostatočne – absolvovanie predmetu si vyžaduje vynaložiť ešte značné úsilie a množstvo práce zo strany študenta ‹0-55 %›

Výsledky vzdelávania

Vedomosti: Cieľ predmetu spočíva v priblížení základných poznatkov o vývine výrobnej činnosti na Slovensku, o jej sociálnych a hospodárskych aspektoch, o ekologických a historických determinantoch tak v mestskom ako aj rurálnom prostredí. Dôraz sa kladie aj na ozrejmenie variability odvetví a regionálneho ukotvenia kľúčových zamestnaní. K aktívnejšej angažovanosti poslucháča slúži spracovanie konkrétneho výrobného odvetvia vo forme seminárnej práce.
Zručnosti: Predmet je dôležitý pre pochopenie základnej a historickej zamestnaneckej štruktúry Slovenska ako predpoklad pre rozvíjanie ďalších kultúrnych poznatkov sociálnej a materiálnej povahy. Prispieva k správnemu pochopeniu a aplikácii teoretických poznatkov i k rozvoju odborných kompetencií v rámci múzejnej či terénnej praxe.

Profesijné kompetencie: odborná spôsobilosť vykonávať rozmanité profesie a aplikácia získaných vedomostí v budúcej praxi (akademická sféra, múzejníctvo, školstvo, cestovný ruch a iné).
Prenositeľné kompetencie: komunikačné schopnosti, kreativita, uvažovanie v širších odborových súvislostiach, rozvoj kritického myslenia

Stručná osnova predmetu

Základné pojmy a definície, Vývin odborného záujmu, Remeslo a jeho vývoj na Slovensku, Determinanty vývinu remeselnej výroby, Cechy a cechová organizácia, sociálna stratifikácia cechu, Zánik remesiel a cechovníctva, Domácka výroba, Hlavné odvetvia domáckej a remeselnej výroby, Postavenie remeselníka v lokálnom spoločenstve, Doplnkové zamestnania, Stredoeurópske a ekologické súvislosti, Remeselnícke zvyky

Sylabus predmetu

Základné pojmy a definície, Vývin odborného záujmu, Remeslo a jeho vývoj na Slovensku, Determinanty vývinu remeselnej výroby, Cechy a cechová organizácia, sociálna stratifikácia cechu, Zánik remesiel a cechovníctva, Domácka výroba, Hlavné odvetvia domáckej a remeselnej výroby, Postavenie remeselníka v lokálnom spoločenstve, Doplnkové zamestnania, Stredoeurópske a ekologické súvislosti, Remeselnícke zvyky

Odporúčaná literatúra

ŠPIESZ, A.1972: Remeslo na Slovensku v období existencie cechov. Bratislava. Bez ISBN. ŠPIESZ, A. 1983: Remeslá, cechy a manufaktúry na Slovensku. Bratislava. ISBN 70-054-83. HOUDEK, I. 1943: Cechovníctvo na Slovensku. Martin. Bez ISBN.
KAĽAVSKÝ, M. 2000: Remeslo a domácka výroba. Slovensko: Európske kontexty ľudovej kultúry. Bratislava: Veda. ISBN 80-224-0646-5.
MLYNKA, L. 2004: Remeselník vo vidieckom prostredí. Bratislava: Stimul. ISBN 80-889-8288-X. PRIEČKO, M. 2009: Neroľnícke zamestnania. In: Ružindol: vlastivedná monografia obce/ zostavovateľ a odborná redakcia: Ján Podolák, Katarína Nováková.Ružindol: Obec Ružindol. ISBN 978-80-970093-3-5, s. 113-125.

PRIEČKO, M. – ĎURNÝ, J. (zost.) 2009: Raková: monografia obce. Čadca: Štúdio D. 98 s. ISBN 978-80-967685-2-3.
PRANDA, A. 1989: Vandrovné zamestnania. Zborník Kysuckého múzea 8/1989, s.59-76. ISBN 80-900-4010-1.
ŠUSTEKOVÁ, I. 2008: Podomoví obchodníci z Kysúc. Nitra: UKF. ISBN 978-80-8094-322-6. Encyklopédia ľudovej kultúry Slovenska. I, II. Bratislava 1995. ISBN 80-224-0234-6.
Etnografický atlas Slovenska. Bratislava 1990. ISBN 80-224-0075-0.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu

slovenský